



สาละ

สาละที่ปลูกในประเทศไทยในปัจจุบันนั้นเป็นสาละเอเชียที่เรียกว่า สาละจีน หรือสาละญี่ปุ่น มีปลูกในพื้นที่ที่อยู่บนที่สูง หรือบนภูเขาทางภาคเหนือของไทย สาละเป็นไม้ผลเขตหนาวอีกชนิดที่

คนไทยชอบบริโภค ดังจะเห็นว่ามีการนำเข้าจากประเทศจีน และญี่ปุ่นเป็นจำนวนมากในแต่ละปี

สภาพดินฟ้าอากาศที่เหมาะสม

สาละต้องการอุณหภูมิต่ำประมาณ 7.2 องศาเซลเซียส จำนวน 100 - 800 ชั่วโมง ทั้งนี้ขึ้นกับชนิดของพันธุ์ แต่ในประเทศไทยสามารถปลูกพันธุ์ที่ต้องการอุณหภูมิต่ำ จำนวน 100 - 300 ชั่วโมง โดยพื้นที่ปลูกที่เหมาะสมควรมีความสูงตั้งแต่ 700 เมตรขึ้นไป

สภาพที่ดินที่เหมาะสม

สาละชอบดินที่มีอินทรีย์วัตถุสูง หน้าดินลึก มีความเป็นกรด - ด่าง ประมาณ 5.5 - 6.5

พันธุ์ปลูกที่เหมาะสม

1. พันธุ์โยโกยาม่าวาเซ เป็นพันธุ์เก่าดั้งเดิมที่มีการปลูกมากที่สุดในปัจจุบัน มีการเจริญเติบโตดี ให้ผลผลิตสูงแต่มีคุณภาพค่อนข้างต่ำ
2. พันธุ์เซียวสุ่ย เป็นพันธุ์ที่มีการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้ดีและมีคุณภาพดีกว่าพันธุ์โยโกยาม่าวาเซ ปัจจุบันจึงแนะนำส่งเสริมให้มีการปลูกสาละพันธุ์เซียวสุ่ยทดแทนพันธุ์โยโกยาม่าวาเซ
3. พันธุ์เอสเฮซ 078 เป็นพันธุ์ที่ได้จากไต้หวันมีคุณภาพดี
4. พันธุ์เอสเฮซ 085 เป็นพันธุ์ที่ได้จากไต้หวันมีคุณภาพดี

การปลูกและดูแลรักษา

ระยะปลูก 8X8 หรือ 10X10 เมตร

การเตรียมหลุมปลูก

ชุดหลุมปลูกให้มีขนาด กว้าง x ยาว x ลึก ประมาณ 70 เซนติเมตร ถึง 1 เมตร ตากแดด 1 สัปดาห์ รองก้นหลุมด้วยหินฟอสเฟต (0-3-0) จำนวน 100 - 200 กรัม (1 - 2 ชีด) ต่อหลุม และปุ๋ยคอก (ปุ๋ยมูลสัตว์ต่างๆ) หรือปุ๋ยหมัก จำนวน 5 - 10 กิโลกรัมต่อหลุม ผสมคลุกเคล้ากับดินชั้นบนแล้วใส่ลงไปให้หลุมให้พูนเหนือระดับเดิม 10 - 15 เซนติเมตร

การปลูกคู่ผสม

สาละเป็นพืชที่ต้องการผสมข้ามพันธุ์ในการติดผล ถึงแม้บางพันธุ์สามารถติดผลได้เอง แต่ถ้ามีการผสมข้ามพันธุ์จะทำให้มีการติดผลเพิ่มขึ้น การผสมข้ามพันธุ์สามารถทำได้โดยการปลูกสาละอย่างน้อย 2 พันธุ์สลับต้นหรือการปลูกสาละพันธุ์ที่ต้องการใช้เป็นคู่ผสมในอัตราส่วนสาละพันธุ์ดี : พันธุ์ให้เกสรตัวผู้ อัตรา 8 : 1

ช่วงเวลาปลูกที่เหมาะสม

1. ช่วงฤดูฝน (พฤษภาคม - สิงหาคม) เหมาะสำหรับพื้นที่ไม่มีแหล่งน้ำ
2. ช่วงฤดูแล้งหรือฤดูการพักตัว (พฤศจิกายน - มกราคม) สำหรับพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำ

การใส่ปุ๋ย

ในช่วง 1-4 ปีแรก การใส่ปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) ร่วมกับปุ๋ย 15-15-15 โดยแบ่งใส่ 2 - 3 ครั้ง อัตรา 100 กรัมต่อต้น ในช่วงฤดูฝน (อัตราเพิ่มขึ้นปีละ 1 เท่าของปีก่อน) หลังจากมีการให้ผลผลิตแล้ว ในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ใส่ปุ๋ย 15-15-15 อัตรา 1, 2, 3 กิโลกรัมในปีที่ 5 - 7 ในเดือนสิงหาคม - กันยายน ใส่ปุ๋ย 12-24-12 อัตรา 1, 2, 3 (อัตราเพิ่มขึ้นปีละ 1 กิโลกรัม) ในปีที่ 5 - 7 สำหรับปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่ ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก ใส่ปี

ละ 1 ครั้ง ในช่วงต้นฤดูฝน (พฤษภาคม - มิถุนายน) อัตรา 5 - 10 กิโลกรัม และเพิ่มขึ้นตามขนาดของทรงพุ่ม

การให้น้ำ

สาละเป็นไม้ผลเขตหนาวที่ต้องการน้ำมาก โดยเฉพาะในช่วงหลังจากปลูกจนมีอายุ 1 ปี และในช่วงฤดูแล้งหลังจากมีการออกดอกควรมีการให้น้ำ 1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์

การกำจัดวัชพืช

ควรกำจัดวัชพืชบริเวณชายพุ่ม สำหรับบริเวณระหว่างต้นหรือแถวให้ตัดหญ้าหรือวัชพืชให้สั้นเพื่อไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของโรคและแมลง

การจัดทรงพุ่มและการตัดแต่งกิ่ง

การจัดทรงพุ่มสาละนั้นสามารถตัดแต่งกิ่งจัดทรงพุ่มแบบปิรามิด ปิรามิดตัดแปลงหรือเปิดกลาง ขึ้นกับสภาพพื้นที่และการจัดการดูแลรักษา สำหรับพื้นที่ที่มีความลาดชัน การจัดทรงพุ่มแบบเปิดกลางเพราะสามารถจัดการดูแลรักษาต่างๆ ได้สะดวกสำหรับพื้นที่ราบสามารถจัดทรงพุ่มได้ทั้ง 3 รูปแบบ

การโน้มกิ่ง

สาละเป็นไม้ผลที่มีการออกดอกติดผลที่กิ่งสั้นมีข้อถี่ มีอายุ 2 ปี ซึ่งการเกิดกิ่งตาดอกนี้จะเกิดขึ้นมากเมื่อมีการโน้มกิ่งให้ขนานกับพื้นดิน ดังนั้นควรมีการโน้มกิ่งหลักหรือกิ่งข้างให้ขนานกับพื้นดินเมื่อสาละมีอายุตั้งแต่ 2 - 3 ปีขึ้นไป

การปลิดผล

สาละจะออกดอกและติดผลเป็นช่อซึ่งจะมีจำนวนดอกหรือผล 7 - 8 ดอก หรือผลต่อช่อ ซึ่งมีจำนวนมากเกินไป ดังนั้นจึงควรมีการปลิดผลให้เหลือจำนวน 2 - 3 ผลต่อช่อ จะทำให้ผลมีขนาดใหญ่และคุณภาพดี

การห่อผล

หลังจากปลิดผลแล้วต้องมีการห่อผลด้วยกระดาษทึบแสง เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษถุงปูน เพื่อให้ผลมี

ผิวและสีสวย นอกจากนี้ยังสามารถป้องกันการทำลายผลโดยแมลงต่าง ๆ

กำหนดการปฏิบัติงานดูแลรักษาสาละ

เดือน	ระยะของพืช	การปฏิบัติดูแลรักษาของเกษตรกร
ก.พ.	หลังติดผล	1. พ่นยาป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟ เพลี้ยอ่อนและไร (เมื่อพบการระบาด)
มี.ค.	หลังติดผล 14 วัน หลังติดผล 14 วัน	1. ปลิดผลครั้งที่ 1 ให้เหลือผล 2 ผล ต่อ Spur 2. ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 เพื่อบำรุงผลพร้อมทั้งให้น้ำ
เม.ย.	ติดผล	1. ตัดแต่งกิ่งครั้งที่ 1 (Summer pruning) เพื่อกำจัดกิ่งกระโดงที่เกิดใหม่ซึ่งไม่ต้องการ และโน้มกิ่งที่เกิดใหม่ที่ต้องการเลี้ยงไว้
พ.ค.	หลังติดผล 30 วัน ก่อนเก็บเกี่ยว 45 วัน	1. ปลิดผลครั้งที่ 2 ให้เหลือ 1 ผล ต่อ Spur ห่างกัน 15-20 เซนติเมตร 2. พ่นยาป้องกันกำจัดโรคและแมลงก่อนห่อผล เช่น โรคผลเน่า และเพลี้ยอ่อน 3. ห่อผลหลังจากปลิดผลเน่าและพ่นยา 4. ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพดี 5. กำจัดวัชพืชหลังจากเริ่มเข้าฤดูฝน
มิ.ย.	ก่อนเก็บเกี่ยว 30 วัน	1. ใส่ปุ๋ยสูตร 0-0-50 เพื่อเพิ่มรสชาติผลผลิต
ก.ค.	เก็บเกี่ยว	1. เก็บผลผลิตจำหน่าย
ส.ค.	เก็บเกี่ยว	1. เก็บผลผลิตจำหน่าย
ก.ย.	เจริญเติบโต	1. ดูแลรักษาทั่วไป
ต.ค.	พักตัว	1. กำจัดวัชพืชเพื่อให้สะดวกในการใส่ปุ๋ยและใช้คลุมโคน 2. ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 และปุ๋ยอินทรีย์ช่วยให้ดินสมบูรณ์ขณะพักตัว 3. คลุมโคนต้นด้วยเศษวัชพืชหรือฟางเพื่อรักษาความชื้น
พ.ย.	พักตัว	1. เปลี่ยนยอดต้นคอกที่ปลูกใหม่หรือเปลี่ยนยอดพันธุ์เดิมเป็นพันธุ์ใหม่
ธ.ค.-ม.ค.	พักตัว	1. เปลี่ยนยอดต้นคอกที่ปลูกใหม่หรือเปลี่ยนยอดพันธุ์เดิมเป็นพันธุ์ใหม่ 2. ตัดแต่งกิ่งครั้งที่ 2 (Winter pruning) เพื่อควบคุมการให้ผลผลิต การเกิดใหม่ และควบคุมทรงต้นให้ถูกต้อง 3. โนมกิ่งหลังจากตัดแต่งกิ่งแล้ว 4. พ่นยาป้องกันกำจัดโรคแมลงหลังตัดแต่ง บาดแผล เพลี้ยหอย ผลเน่า 5. สำรวจประชากรเพลี้ยไฟ เพื่อเตรียมการป้องกัน

การเก็บเกี่ยว

สาละที่ปลูกในประเทศไทย สามารถเก็บเกี่ยวผลได้ในเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม โดยพิจารณาจากสีผิวจะเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีเขียวอ่อน เหลือง หรือ น้ำตาล ตามชนิดของพืช นอกจากนั้นสามารถพิจารณาจากผิวผล โดยผิวผลสาละที่แก่เต็มที่จะมีผิวเรียบมันไม่ขรุขระ วิธีการเก็บเกี่ยวโดยใช้กรรไกรตัดที่ก้านผล

โรคและแมลง

โรคที่สำคัญ ได้แก่ โรคใบจุด ราสนิม ราแป้ง และโรคผลเน่า

แมลงที่สำคัญ ได้แก่ เพลี้ยอ่อน เพลี้ยหอย หนอนเจาะลำต้น และหนอนเจาะผล

เรียบเรียงโดย : พิจิตร ศรีปิตา

จัดทำโดย : งานสารสนเทศ



สาละ
pear



ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่

สถาบันวิจัยพืชสวน

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
313 ม.12 ต.หนองควาย อ.หางดง จ.เชียงใหม่ 50230
โทร 053-114133-6 โทรสาร 053-114072
Website : www.doa.go.th/hc/cmrac